

Welke vinger te gebruiken?
Niet zomaar een reeks over vingerzettingen op de mandoline
Deel 2

Het onderwerp van het eerste deel was dat er meer dan één vingerzetting mogelijk is voor een bepaalde passage in de muziek. Dat is op zich niets nieuws, want sommige vingerzettingen zijn nu eenmaal beter dan andere.

In dit deel wil ik het hebben over het veranderen van de positie van de linkerhand, zodanig dat de hand zich horizontaal ten opzichte van de hals van het instrument beweegt. Dit wordt ook wel positiewisseling genoemd. Wat voor de één misschien gesneden koek is, is voor de ander lastig. Dat hoeft het niet te zijn, mits je het op de juiste manier doet.

Achtergrond

Dingen lijken soms op zichzelf te staan maar zijn vaak onderdeel van een heel proces, waarbij de verrichtingen gelijktijdig of in een bepaalde volgorde moeten worden uitgevoerd. Denk daarbij aan de motor van een auto; zelfs een kleine storing kan het voertuig tot stilstand brengen. Net zoals een automonteur, die de motor uit elkaar haalt om elk onderdeel te onderzoeken, gaan wij ons proces in kleine componenten verdelen. Als ieder component veilig gesteld is, voegen we ze weer bij elkaar en kunnen we de hele verrichting uitvoeren.

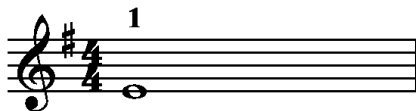
Als deze aanpak nieuw voor je is kan de logica van mijn voorstel je ontgaan. Volg de aanwijzingen nauwlettend op zonder je af te vragen waarom. Ze lijken misschien eenvoudig en voor de hand liggend maar doe het aandachtig, zorgvuldig en accuraat.

Het Proces:

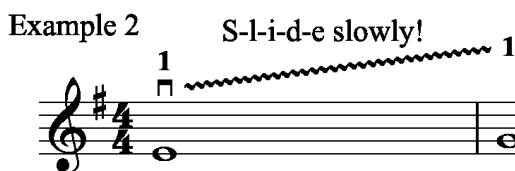
Plaats je 1^e vinger zorgvuldig in het 2e vakje van de D-snaar.

Als je zeker bent van de juiste voorbereiding, speel je zo mooi mogelijk deze toon (E) met een afslag en luister je hoelang hij doorklinkt. Aandachtig en langzaam herhaal je dit een paar keer en vergelijk je het resultaat.

Example 1

Speel nu weer deze toon E en terwijl je de snaar ingedrukt houdt glijd je langzaam en gelijkmatig met je 1^e vinger naar het 5^e vakje, naar de toon G.

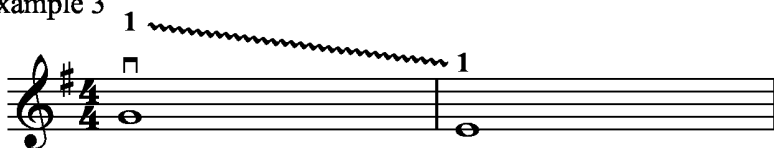
Herhaal dit een aantal keren en neem de tijd. Zorg voor een constante druk als je over de toets glijdt. Terwijl je langzaam je vinger over de toets laat glijden, luister je of je alle tonen tussen de E en G hoort, zoals bij een glissando.

Oefen dit een poosje, langzaam en aandachtig, en bekijk en beluister goed wat je doet.

Probeer nu het glissando in omgekeerde richting te spelen, dus van G naar E.

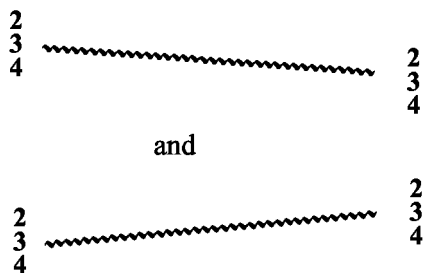
Plaats je 1^e vinger nu in het 5^e vakje op de toon G, speel de toon en laat hem in de naklank terugglijden naar het 1^e vakje, naar de toon E.

Example 3

Variatietip: Voer deze positiewisseling uit met gebruikmaking van een andere vinger en in beide richtingen.

Example 4

Neem de tijd!

Is het resultaat anders als je een andere vinger gebruikt? (dat zou niet zo moeten zijn).

Een belangrijk detail:

Probeer de vingers van de linkerhand een beetje te spreiden. Als dit nog niet lukt, hou het dan wel in gedachten als je Example 4 probeert.

Even een tussendoortje:

Herinner je de laatste oefening in deel I nog?

Speel hem nog een aantal keer, **langzaam en aandachtig**.

Uit deel I:

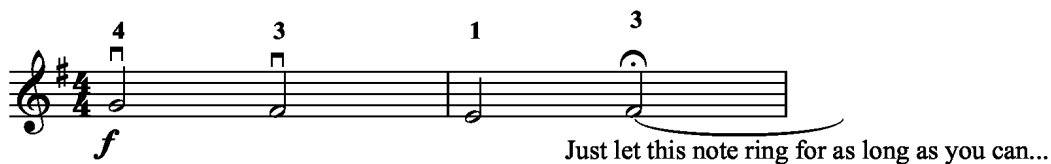
Example 5

Het lijkt eenvoudig, maar denk aan het spreiden van de vingers van de linkerhand.

Doe het nu nog een keer, maar wacht deze keer bij de tweede toon van de tweede maat, fis, en luister hoelang je de toon kan laten klinken.

Example 6

Een verklaring:

Nu gaan we de bouwstenen combineren.

We gaan Example 6 (bouwsteen X) toevoegen aan Example 2 (bouwsteen Y).

Als je Example 7 probeert, concentreer je dan op twee dingen in het bijzonder:

- I. Wacht even bij de –Fis- zoals aangegeven is bij het rustteken
- II. Gebruik de tijd om de toon E, de eerste toon van Example 2, **zeer behoedzaam en zonder enig hoorbaar verschil in de klank** neer te zetten.

Onze bouwstenen zien er tot nu zo uit:

Example 7

Block X Block Y

S-l-i-d-e slowly!

Just let this note ring for as long as you can... and while it is still sounding, join this one on smoothly! Then s-l-i-d-e...

Probeer dit een paar minuten en luister hoe het zich ontwikkelt.

- Weet je nog dat je de toon E moet toevoegen als je Fis speelt zonder enig hoorbaar verschil in klank?
- Hoor je een onafgebroken glissando tussen E en G?

Om over na te denken:

Je hebt weloverwogen een langzaam een uitgesmeerd glissando gemaakt. Hopelijk voelt het goed en je ben je er zeker van dat je vinger veilig de toon G bereikt.

Probeer het glissando nu nog een keer, eerst langzaam, maar dan beetje bij beetje steeds sneller.

Example 8

S-l-i-d-e slowly! a little quicker... and even quicker...

Denk aan

- De ruimte tussen de 1e en 2e vinger (vingers spreiden) en probeer
- Je hand te leiden van de pinkzijde van je hand (deze trekt de vinger mee).

De af te leggen afstand is niet groot en met een beetje oefening kun je het glissando in een heel korte tijd maken (wil je meer weten over dit onderwerp, dan verwijst ik naar mijn boek [The Mandolin Game¹](#)).

¹ Published by Joachim-Trekel-Musikverlag, Hamburg.

Controle:

Als je denkt dat je de beweging in een heel korte tijd kan maken, tel dan langzaam tot **vier** als je de E speelt. Speel daarna de G exact op de volgende **een**. Het glissando is nu niet voor, maar precies op de 1^e tel.

Example 9 Wait..... until here!

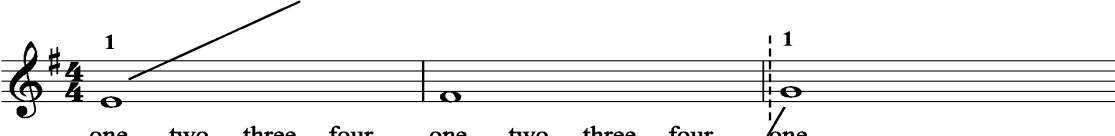
one two three four one

Count slowly and evenly, then play G exactly on the count.

We zijn er bijna....

Probeer

Example 10 Leave the 1st finger on E for the whole duration of F#,

one two three four one two three four one

..... count slowly and evenly, then finger G, with the **1st** finger, exactly on "one".

Laat je vinger op de E staan als je de Fis speelt. Als je van positie wisselt speel je de G nu met de 1^e vinger.

Opmerking:

In Example 10 glijdt de 1e vinger snel van E naar G. Je speelt hetzelfde als in Example 5 maar dan met een andere vingerzetting.

Als je het goed doet, is er geen ruimte in de klank tussen Fis en G.

Tenslotte

Example 11

f *f*

f

The first finger just stays put from here until the last bar, when it shifts (from E) up to G.

and this sounds the same!

Gevaarlijk punt:

Pas op dat het wisselen van Fis naar G hetzelfde klinkt als wanneer je de tonen speelt met de vingers 3 – 4 of met 3 – 1. De positiewisseling is makkelijk, veilig en vooral zeer bruikbaar. Meer hierover in volgende delen.

Nog een voorbeeld:

Example 12

Slowly!

The 1st finger stays on the string and slides - right on the count, **in no time** - down to the 2nd fret.

careful!

very careful!
No break!

Een tip:

Merk je dat je duim aan de achterkant van de hals niet soepel meegaat in het glissando? Probeer je duim eens van de hals te halen, of ontspan hem op z'n minst, voordat je het glissando maakt. Klinkt eenvoudig? Dat is het ook maar alleen als je het op de juiste manier doet. Wil je meer weten? Het onderwerp wordt in detail behandeld in Game G van The Mandolin Game.

<http://www.mandolin-lessons.com/>

www.marinaeckhardt.nl